



Krzysztof Ziemiński & Wspólnicy  
Spółka Doradztwa Podatkowego  
Spółka Akcyjna  
z siedzibą w Poznaniu

**Gazeta Prawna – dodatek Księgowość i płać, 15.11.2004**

Piotr Liss, Konsultant Podatkowy w Spółce Doradztwa Podatkowego Krzysztof Ziemiński & Wspólnicy w Poznaniu

### **Ekspert radzi: Nadwyżka podatku naliczonego w spółce jawnej a podatek dochodowy**

**Jesteśmy podatnikami podatku od towarów i usług, działając w trzyosobowej spółce jawnej. Jak się okazuje, nie możemy pokryć podatku dochodowego od osób fizycznych, który rozlicza każdy z nas oddzielnie nadwyżką VAT naliczonego nad należnym. Musimy czekać, aż urząd skarbowy zwróci VAT na konto spółki, a potem my przelewamy te pieniądze na podatek dochodowy. Gdy prowadziliśmy odrębne firmy jednoosobowe można było to prześięgować bezpośrednio. Dlaczego teraz tego nie można zrobić? Czy jest możliwe w naszej sytuacji prześięgowanie nadwyżki podatku naliczonego nad należnym na podatek dochodowy od osób fizycznych każdego ze współników?**

W przedstawionej sytuacji niestety nie ma żadnej możliwości prześięgowania nadwyżki podatku naliczonego nad należnym na zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego. Zgodnie z zapisem art. 76 § 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja Podatkowa (Dz. U. Nr 137 poz. 926) nadpłaty *podlegają z urzędu zaliczeniu na poczet zaległości podatkowych*, natomiast na wniosek podatnika mogą być również *zaliczone na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych*. Na wstępie stwierdzić należy jednak, iż nadwyżka podatku naliczonego nad podatkiem należnym nie stanowi nadpłaty w rozumieniu art. 72 §1 Ordynacji Podatkowej. Dopiero złożenie deklaracji wykazującej zwrot tejże różnicy powoduje powstanie nadpłaty, na co wskazują przepisy art. 76b powyższej ustawy.

Przepisy Ordynacji Podatkowej wskazują jednoznacznie, iż podatnik podatku od towarów i usług ma prawo do zaliczenia nadpłaty (kwoty zwrotu) na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych, ale dotyczących tego właśnie podatnika. Ustawodawca nie przewidział natomiast możliwości przenoszenia nadpłat pomiędzy podatnikami, a z takim właśnie przypadkiem mamy do czynienia w opisanej sytuacji. Na mocy bowiem art. 15 Ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54 poz. 535) podatnikiem podatku od towarów usług są: *osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą*. Z zapisu powyższego jednoznacznie wynika, iż w zakresie czynności wykonywanych przez państwa, jako



Krzysztof Ziemski & Wspólnicy  
Spółka Doradztwa Podatkowego  
Spółka Akcyjna  
z siedzibą w Poznaniu

wspólników spółki cywilnej, za podatnika uznać należy tą właśnie spółkę, a nie osoby poszczególnych współwłaścicieli.

Odmienne natomiast ustawodawca zdefiniował pojęcie podatnika w podatku dochodowym od osób fizycznych. Wskazuje na to art. 1 Ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 14 z 2000 r. poz. 176 – j.t.), w powiązaniu z art. 8 tejże ustawy. W myśl powyższych przepisów *ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób fizycznych, natomiast przychody z udziału w spółce niebędącej osobą prawną, u każdego podatnika określa się proporcjonalnie do jego prawa w udziale w zysku*. Oznacza to, że na gruncie podatku dochodowego podatnikami są wyłącznie współwłaściciele spółki, a nie spółka jako odrębna jednostka organizacyjna.

W czasie, gdy obecni wspólnicy spółki jawnej prowadzili jednoosobowe działalności gospodarcze sytuacja wyglądała odmiennie, gdyż w zakresie obydwu podatków stanowili oni oddzielnych podatników (w rozumieniu odpowiednich ustaw). Możliwość przeksięgowania zwrotu podatku na poczet zaległości powstałaby również, gdyby nadwyżka podatku naliczonego nad należnym powstała w związku z „prywatną” działalnością współwłaściciela np. sprzedażą nieruchomości, ruchomości lub praw. Oczywiście miałyby to miejsce wyłącznie w sytuacji, gdyby powyższe czynności można było uznać za samodzielną działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług (art. 15 ust 2) oraz przekroczony zostałby próg obrotu, do wysokości którego przysługuje zwolnienie podmiotowe określone w art. 113 tejże ustawy.